

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/256/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014200501
Dátum vydania rozhodnutia: 19.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Příbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200501.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenej Škubla & Partneri s.r.o., so sídlom Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 36 861 154, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-OLVS-4-1/2013 z 22. januára 2014, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/73/2014-60 z 10. júna 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/73/2014-60 z 10. júna 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 2S/73/2014-60 z 10. júna 2015 podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) žalobu žalobkyne zamietol. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom právo na ich náhradu nepriznal, keď žalobkyňa nemala vo veci úspech a žalovanému v správnom súdnictve náhrada trov konania neprináleží.

Minister vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) rozhodnutím č. SLV-OLVS-4-1/2013 z 22. januára 2014 podľa § 3 ods. 5, § 46, § 47 ods. 1 až 5, § 59 ods. 1 a 2 a § 61 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) zamietol rozklad žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, Spravodajská jednotka finančnej polície (ďalej aj „správny orgán prvého stupňa“) č. PPZ-BOK-FP-II-21-009/2012 z 9. novembra 2012, ktorým bola žalobkyňa podľa § 33 ods. 1 písm. a/ a c/ zákona č. 297/2008 Z.z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 297/2008 Z.z.“) uložená pokuta 3 000,- € za porušenie povinnosti ustanovenej v § 10 ods. 1 písm. b/ s poukazom na § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z., keď žalobkyňa ako povinná osoba podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 297/2008 Z.z. v zákonom ustanovenej lehote do 31. decembra 2009 vo vzťahu k existujúcim klientom U. (ďalej len „existujúci klienti“) napriek tomu, že pri nich boli hromadne vyhodnotené riziká legalizácie a

financovania terorizmu podľa bodu 12.1.3 pokynu žalobkyne č. POK 36/2005/ver.11 s názvom „Výber, akceptácia a identifikácia klienta“ a následne centrálou žalobkyne im bola určená stredná kategória rizika, nevykonala základnú starostlivosť, keď v závislosti od rizika legalizácie neidentifikovala konečného užívateľa výhod.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že dňa 1. septembra 2008 nadobudol účinnosť zákon č. 297/2008 Z.z., z ktorého pre žalobkyňu ako povinnú osobu [§ 5 ods. 1 písm. a/] vyplynula povinnosť vykonať do 31. decembra 2009 základnú starostlivosť (§ 10) resp. zvýšenú starostlivosť (§ 12) aj vo vzťahu k existujúcim klientom, v závislosti od rizika legalizácie alebo financovania terorizmu (§ 36 ods. 1). Druh a rozsah starostlivosti vo vzťahu ku klientovi so zreteľom na riziko legalizácie alebo financovania terorizmu podľa citovaného zákona určuje povinná osoba v závislosti od klienta, druhu obchodného vzťahu alebo konkrétneho obchodu. Pravidlá hodnotenia a riadenia rizík a vykonávania starostlivosti povinná osoba vymedzuje v programe vlastnej činnosti, ktorý musí písomne vypracovať a aktualizovať. Pokiaľ povinná osoba po vyhodnotení spomenutých rizík na základe programu vlastnej činnosti určí druh a rozsah starostlivosti voči klientovi, má povinnosť túto starostlivosť vykonávať, pričom pri prípadnej kontrole musí preukázať, že rozsah starostlivosti, ktorú vykonala vo vzťahu ku klientovi, je primeraný v závislosti od rizika legalizácie alebo financovania terorizmu.

Nevykonanie základnej starostlivosti v zákonom stanovenom rozsahu vo vzťahu k existujúcim klientom, ktorým žalobkyňa priradila stredný stupeň rizika, je nielen porušením interného predpisu žalobkyne, ale aj zákona č. 297/2008 Z.z. Zákon č. 297/2008 Z.z. totiž v záujme dosiahnutia jeho účelu ukladá banke vykonávať vo vzťahu ku konkrétnemu klientovi takú starostlivosť, ktorá je primeraná riziku legalizácie alebo financovania terorizmu, pričom vyhodnotenie konkrétnych rizík a z toho vyplývajúce určenie druhu starostlivosti ponecháva na povinnú osobu. Primeranosť vykonávanej starostlivosti voči konkrétnym klientom sú orgány finančnej polície oprávnené u povinnej osoby kontrolovať. Keďže žalobkyňa bola sankcionovaná za to, že si nespĺnila zákonnú povinnosť vykonávať príslušnú starostlivosť vo vzťahu ku klientom na základe vlastného vyhodnotenia rizík legalizácie alebo financovania terorizmu, nie je pre založenie zodpovednosti za porušenie tejto povinnosti podľa krajského súdu právne významné, či niektorý z klientov bol do skupiny klientov so stredným rizikom zaradený omylom. Takéto zaradenie je totiž výlučne v kompetencii banky, ktorá je na jeho základe povinná plniť si povinnosti vymedzené zákonom pre daný typ starostlivosti. Určením interných pravidiel pre spôsob hodnotenia a riadenia rizík a vykonávania starostlivosti vo vzťahu ku klientovi teda banka na seba na základe zákona č. 297/2008 Z.z. preberá povinnosti, ktorých minimálny rozsah definuje právna norma, a zároveň nesie zodpovednosť za ich dodržiavanie.

K námietkam žalobkyne ohľadne nezrozumiteľnosti výroku napadnutého rozhodnutia krajský súd uviedol, že skutok, ktorým bola naplnená skutková podstata správneho deliktu, bol vymedzený jednoznačným a nezameniteľným spôsobom a po právnej stránke bol správne kvalifikovaný. Žalobkyňa bola od začatia správneho konania informovaná o tom, akým konaním mal byť spáchaný správny delikt, pričom toto konanie bolo dostatočne identifikované, najmä okruhom klientov, vo vzťahu ku ktorým došlo k porušeniu povinnosti, označením interného predpisu, na základe ktorého žalobkyňa určila týmto klientom strednú kategóriu rizika, definovaním povinnosti, ktorú žalobkyňa zanedbala a údajom o tom, dokedy si mala túto povinnosť voči existujúcim klientom splniť. V prvej vete odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa uvádza aj obdobie, za ktoré bola kontrola u žalobkyne vykonaná, ktoré je zároveň obdobím trvania protiprávneho konania žalobkyne. Pokiaľ ide o namietané nedostatočné vymedzenie miesta spáchania skutku, krajský súd uviedol, že kategóriu rizika u dotknutých klientov určila žalobkyňa centrálnu na základe programu vlastnej činnosti a pokiaľ z toho vyplývajúcu starostlivosť voči klientom nevykonala, nie je pre miestne vymedzenie protiprávneho konania relevantné, v ktorej pobočke žalobkyne mali títo klienti vedené účty.

Z obsahu administratívneho spisu podľa krajského súdu vyplýva, že správne konanie bolo voči žalobkyni začaté pre porušenie § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. Toto ustanovenie odkazuje na § 10 zákona č. 297/2008 Z.z., ktorý okrem iného vymedzuje obsah základnej starostlivosti [§ 10 ods. 1 písm. a/ až d/],

pričom z okruhu povinností zahŕňajúcich základnú starostlivosť sa žalobkyni kládlo za vinu nevykonávanie identifikácie konečného užívateľa výhod v závislosti od rizika legalizácie alebo financovania terorizmu [§ 10 ods. 1 písm. b/]. Ustanovenie § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. je podľa krajského súdu potrebné pri uplatňovaní deliktuálnej zodpovednosti za nevykonanie základnej starostlivosti vykladať v nadväznosti na § 10 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. Z legislatívno-technického hľadiska ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. neukladá žiadnu povinnosť a preto ho možno v rámci správneho trestania použiť len v spojitosti s takou normou, ktorá stanovuje jej adresátovi príkaz alebo zákaz (v prejednávanej veci § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z.). Z napadnutého rozhodnutia podľa krajského súdu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa bola sankcionovaná za nesplnenie povinnosti ustanovenej v § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. v spojitosti s § 10 ods. 1 písm. b/ zákona č. 297/2008 Z.z.

Krajský súd poukázal na to, že za uvedený skutok mala byť žalobkyni uložená sankcia podľa § 33 ods. 1 písm. c/ zákona č. 297/2008 Z.z., pretože porušenie povinnosti podľa § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. nie je uvedené v § 33 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 297/2008 Z.z. Žalovaný uviedol vo výroku napadnutého rozhodnutia ako právny dôvod uloženia sankcie aj § 33 ods. 1 písm. a/ č. 297/2008 Z. z. zjavne preto, že podľa tohto ustanovenia možno sankcionovať porušenie alebo nesplnenie niektorej z povinností podľa § 10 ods. 1 až 4 zákona č. 297/2008 Z.z. Ako však bolo uvedené vyššie, ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. žiadnu povinnosť neukladá, definuje len obsah základnej starostlivosti. Možno preto konštatovať, že žalovaný postupoval nesprávne, keď žalobkyni uložil sankciu aj podľa § 33 ods. 1 písm. a/ zákona č. 297/2008 Z.z., riadil sa však textom zákona, ktorý sa z naznačených dôvodov javí ako neprehľadný a zmätočný. Krajský súd skonštatoval, že hoci mala byť žalobkyni za jeden skutok uložená sankcia len podľa § 33 ods. 1 písm. c/ zákona č. 297/2008 Z.z., nemožno konštatovať, že by výrok napadnutého rozhodnutia mal za následok jeho nezákonnosť, ktorá by ukracovala žalobkyňu na jej právach, keďže skutok i jeho právna kvalifikácia boli vo výroku uvedené jasne a uložená sankcia je na dolnej hranici zákonnej sadzby ustanovenej v § 33 ods. 1 písm. c/ zákona č. 297/2008 Z.z. Z uvedených dôvodov krajský súd nesúhlasil so žalobkyňou, že by napadnuté rozhodnutie pripúšťalo relevantné pochybnosti o tom, akú zákonnú povinnosť žalobkyňa porušila resp. či došlo k porušeniu jednej alebo dvoch zákonných povinností.

K námietkam týkajúcim sa nedostatočne zisteného skutkového stavu a nevykonaného dokazovania krajský súd uviedol, že správny orgán pri kontrole vychádzal aj z podkladov predložených žalobkyňou, ktorá bola so všetkými kontrolnými zisteniami oboznámená, mala možnosť sa k nim vyjadriť a uplatniť svoje pripomienky a návrhy. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že základnú starostlivosť vo vzťahu k označeným klientom v období predchádzajúcom kontrole vykonávala a identifikovala konečného užívateľa výhod, mohla a mala o tom podľa krajského súdu v správnom konaní predložiť dôkazy. Žalobkyňa tak neurobila a po oboznámení sa s kontrolnými zisteniami tieto nespochybňovala. Žalovaný preto nemal podľa krajského súdu dôvod vykonávať ďalšie dokazovanie na preukázanie skutočností vyplývajúcich z vykonanej kontroly, ktoré v správnom konaní neboli relevantným spôsobom žalobkyňou spochybnené.

Pokiaľ ide o namiatané nesplnenie povinnosti podľa § 57 ods. 2 správneho poriadku, krajský súd z administratívneho spisu zistil, že upovedomenie o predložení spisového materiálu spolu s rozkladom proti prvostupňovému rozhodnutiu druhostupňovému orgánu bolo žalobkyni oznámené dňa 25. januára 2013. Krajský súd nesúhlasil ani s tvrdením žalobkyne, že jej pred vydaním napadnutého rozhodnutia nebolo umožnené riadne sa oboznámiť s jeho podkladmi a vyjadriť sa k nim, nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že zástupcom žalobkyne bolo opakovane umožnené nahliadnuť do spisu. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na to, že skutkový stav veci sa od vydania prvostupňového rozhodnutia až do jeho potvrdenia napadnutým rozhodnutím nijako nezmenil. Pokiaľ ide o predkladáciu správu odvolaciemu orgánu, táto je takisto súčasťou administratívneho spisu, do ktorého bolo umožnené zástupcom žalobkyne nahliadnuť a preto k žiadnej ujme na právach žalobkyne v tejto súvislosti podľa krajského súdu dôjsť nemohlo.

Podľa krajského súdu nedostatky týkajúce sa činnosti rozkladovej komisie ministra vnútra nemohli nijako ukrátiť žalobkyňu na jej právach, pretože napadnuté rozhodnutie sa svojím obsahom prakticky zhoduje s predchádzajúcim rozhodnutím ministra vnútra, ktoré bolo z procesných dôvodov zrušené

rozsudkom Krajského súdu v Bratislave

č.k. 5S 98/2013-43 z 12. novembra 2013. Krajský súd tiež prihliadol na skutočnosť, že stanoviskom rozkladovej komisie nie je minister ako vedúci ústredného orgánu štátnej správy pri rozhodovaní o rozklade viazaný. Námietku o nesprávnom právnom posúdení žiadosti žalobkyne o zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. h/ správneho poriadku považoval krajský súd za právne bezvýznamnú, pretože dostatočnou odpoveďou na ňu bolo vydanie preskúmaných rozhodnutí, z ktorých je zrejmé, prečo odstránenie kontrolou zistených nedostatkov nemohlo mať za následok odpadnutie predmetu konania, ako aj to, akým spôsobom bolo toto počínanie žalobkyne v konaní vzaté do úvahy. Pokiaľ ide o nedoručenie oznámenia o ukončení kontroly žalobkyne, krajský súd poukázal na to, že takáto povinnosť správneho orgánu zo zákona nevyplýva a navyše z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že kontrola bola fakticky ukončená oboznámením žalobkyne s jej výsledkami a následným začatím správneho konania o uložení pokuty za kontrolou zistené nedostatky.

Námietky žalobkyne týkajúce sa odôvodnenia výšky uloženej pokuty považoval krajský súd za čiastočne opodstatnené, nakoľko žalovaný sa vyčerpávajúcym spôsobom nevysporiadal so všetkými zákonnými kritériami pre uváženie výšky sankcie v zmysle § 33 ods. 3 zákona č. 297/2008 Z.z. Žalovaný sa podľa krajského súdu v podstate stotožnil so zdôvodnením výšky sankcie uvedeným v prvostupňovom rozhodnutí a spomenul len dĺžku trvania protiprávneho konania. Krajský súd v tejto súvislosti ďalej uviedol, že správny orgán prvého stupňa vyhodnotil závažnosť protiprávneho konania tak, že poukázal na zmenu vlastnickej štruktúry u žalobkyne a na skutočnosť, že zistené nedostatky vznikli v období pred vstupom majoritného akcionára do spoločnosti, ktorý zistené nedostatky odstránil a prijal opatrenia na ich elimináciu v budúcnosti. Pri rozhodovaní o výške pokuty mal správny orgán prvého stupňa na zreteli aj to, aby pokuta mala sankčný, nie likvidačný efekt a pôsobila preventívne z hľadiska individuálneho aj generálneho. Z uvedeného možno podľa krajského súdu vyvodit', že závažnosť skutku ani jeho následky nepovažoval správny orgán prvého stupňa za významné hodnotiť. S ohľadom na to, že pokuta bola uložená na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby, zodpovedá nižšej závažnosti a nie významným následkom dva a pol roka trvajúceho protiprávneho konania, považoval krajský súd takéto odôvodnenie výšky uloženej pokuty za prijateľné a nevidel dôvod na to, aby sa za daných okolností napadnuté rozhodnutie formálne zrušilo len za účelom doplnenia zdôvodnenia výšky pokuty.

V lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podala proti rozsudku krajského súdu odvolanie žalobkyňa, namietajúc, že krajský súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav [§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ OSP], účastníkov konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom [§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP], konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 205 ods. 2 písm. b/ OSP], krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 205 ods. 2 písm. d/ OSP] a rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP].

Žalobkyňa v odvolaní uviedla, že v predmetnom prípade došlo k vydaniu rozhodnutia o uložení sankcie podľa § 33 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. po uplynutí subjektívnej lehoty ustanovenej v § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. Podľa žalobkyne správny orgán prvého stupňa porušenie povinností zistil v deň začatia kontroly, t.j. 9. mája 2012, kedy boli finančnej spravodajskej jednotke poskytnuté všetky dokumenty, na základe ktorých bolo následne začaté správne konanie o uložení sankcie a na základe ktorých bolo porušenie povinností žalobkyňou konštatované. Za posledný deň jednoročnej subjektívnej lehoty žalobkyňa označila 9. máj 2013, pričom podľa žalobkyne najneskoršie v tento deň malo rozhodnutie o uložení pokuty nadobudnúť právoplatnosť. Žalobkyňa však poukázala na to, že keďže žaloba, na základe ktorej bolo skoršie rozhodnutie žalovaného o rozklade proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S 98/2013-43 z 12. novembra 2013 zrušené, bola podaná na súde dňa 22. apríla 2013, tak subjektívna prekluzívna lehota v tomto prípade plynula od 9. mája 2012 do 22. apríla 2013, kedy začala spočívať podľa § 246d OSP. Z jednoročnej subjektívnej lehoty teda podľa žalobkyne zostalo nevyčerpaných 17 dní. Po nadobudnutí právoplatnosti uvedeného rozsudku krajského súdu žalovaný nové rozhodnutie v rámci zostávajúcich 17 dní nevydal.

Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na to, že krajský súd sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal aj napriek tomu, že žalobkyňa uvedené namietala v samotnej žalobe, z ktorého dôvodu je rozsudok krajského súdu podľa žalobkyne nepreskúmateľný.

Žalobkyňa opätovne poukázala na nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a žalovaného z dôvodu, že správne orgány nemali vyriešenú otázku, ktorá zákonom stanovená povinnosť mala byť zo strany žalobkyne porušená, ako aj z dôvodu, že v nich absentuje miestne, časové a vecné vymedzenie skutku. Žalobkyňa opätovne namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutí správnych orgánov aj v časti týkajúcej sa uloženej pokuty, a to pre nezrozumiteľnosť (uloženie jednej pokuty na základe dvoch ustanovení zákona č. 297/2008 Z.z., ktoré sa navzájom vylučujú) a nedostatok dôvodov vo vzťahu k dĺžke a následkom údajného protiprávneho konania žalobkyne a k prípadnému opakovanému neplneniu alebo porušovaniu povinností.

Správne orgány podľa žalobkyne v konaní vôbec neskúmali, či rozsah starostlivosti bol primeraný z hľadiska rizika legalizácie alebo financovania terorizmu v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z., ale len automaticky konštatovali porušenie zákona č. 297/2008 Z.z. z dôvodu porušenia interného predpisu žalobkyne. Rovnakého pochybenia sa podľa žalobkyne dopustil aj krajský súd.

Podľa žalobkyne charakter § 10 ods. 1 písm. b/ zákona č. 297/2008 Z.z. spočíva len vo vymedzení obsahu pojmu „základná starostlivosť“, z ktorého dôvodu nemohla žalobkyňa porušiť citované ustanovenie zákona, keďže sa ním neukladá žiadna povinnosť.

Žalobkyňa taktiež poukázala na nedostatočné zistenie skutkového stavu správnymi orgánmi, na nedostatky vo vykonanom dokazovaní v správnom konaní, na nedostatky v činnosti rozkladovej komisie ministra vnútra, na nesplnenie si povinností podľa § 33 ods. 2 a § 57 ods. 2 správneho poriadku zo strany správneho orgánu prvého stupňa, na absenciu písomného oznámenia o ukončení kontroly, na nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom ohľadne rozloženia dôkazného bremena v správnom konaní a tiež na neúplnosť administratívneho spisu predloženého v konaní pred súdom.

V závere žalobkyňa navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa zruší a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že sa stotožňuje s právnym posúdením veci krajským súdom a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola žaloba žalobkyne o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného podľa § 250j ods. 1 OSP zamietnutá. Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského

súdu, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal dôvodnosť odvolacích námietok žalobkyne.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide. V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postup, sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 250j ods. 1 OSP ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len „v medziach žaloby“) dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamietá.

V zmysle citovaného ustanovenia § 250j ods. 1 OSP príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná.

Zo skutkových okolností danej veci vyplýva, že rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa č. PPZ-BOK-FP-II-21-009/2012 z 9. novembra 2012 v spojení s rozhodnutím ministra vnútra č. SLV-OLVS-4-1/2013 z 22. januára 2014 bola žalobkyňi podľa § 33 ods. 1 písm. a/ a c/ zákona č. 297/2008 Z.z. uložená pokuta 3 000,- € za porušenie povinnosti ustanovenej v § 10 ods. 1 písm. b/ s poukazom na § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z.

Žalobkyňa v žalobe, ako aj v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietala, že v danom prípade nebola zo strany správneho orgánu dodržaná subjektívna lehota na uloženie pokuty podľa § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z.

Z obsahu právnej normy ustanovenej v § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. vyplýva, že pokutu podľa § 33 ods. 1 alebo 2 zákona č. 297/2008 Z.z. možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď porušenie povinnosti finančná spravodajská jednotka zistila, najneskôr do piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

Zákonodarca v citovanom zákonom ustanovení pre uloženie pokuty podľa § 33 ods. 1 alebo 2 zákona č. 297/2008 Z.z. ustanovil jednak subjektívnu lehotu (do jedného roka odo dňa, keď porušenie povinnosti finančná spravodajská jednotka zistila) a jednak objektívnu lehotu (do piatich rokov, keď k porušeniu povinnosti došlo).

Lehoty (subjektívna a aj objektívna) na uloženie pokuty, ustanovené v § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z., sú lehotami prekluzívnymi a teda správny orgán po uplynutí ktorejkoľvek z nich (či už subjektívnej alebo objektívnej lehoty) sankciu podľa § 33 ods. 1 alebo 2 zákona č. 297/2008 Z.z. uložiť nemôže, a to bez ohľadu na to, či jej uloženie sankcionovaný subjekt namieta alebo nenamietá.

Odvolací súd má za to, že dodržanie lehôt, ustanovených v § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z., je jednou z podmienok zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu o uložení pokuty podľa § 33 ods. 1 alebo 2 zákona č. 297/2008 Z.z. Z napadnutého rozsudku krajského súdu však nevyplýva, že by sa tento námietkou žalobkyne ohľadne nedodržania subjektívnej lehoty na uloženie pokuty podľa § 33 ods. 4

zákona č. 297/2008 Z.z. vôbec zaoberal.

Podľa § 157 ods. 2 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu [k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) vo veciach sp.zn. IV. ÚS 115/03 alebo sp.zn. III. ÚS 60/04]. Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. Georgídias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry Ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu vo veciach sp.zn. III. ÚS 209/04, sp.zn. IV. ÚS 112/05, sp.zn. I. ÚS 380/08, sp.zn. III. ÚS 172/2010 alebo sp.zn. II. ÚS 537/2010).

V posudzovanej veci sa krajský súd vôbec nevysporiadal s otázkou dodržania lehôt (či už subjektívnej alebo objektívnej) ustanovených v § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. na uloženie pokuty podľa § 33 ods. 1 alebo 2 zákona č. 297/2008 Z.z., ktorá otázka má pre posúdenie zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia zásadný význam, keď po uplynutí či už subjektívnej alebo objektívnej lehoty v zmysle § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. pokutu podľa § 33 ods. 1 alebo 2 zákona č. 297/2008 Z.z. uložiť nemožno. Táto skutočnosť zhora definovanému právu účastníka súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá. Takéto odôvodnenie rozhodnutia nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej dostatočnosti konajúceho súdu. Vzhľadom na uvedené musel Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatovať, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu nie je súladné s § 157 ods. 2 OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/73/2014-60 z 10. júna 2015 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom krajský súd vec opätovne prejedná, vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite (teda dostatočne konkrétne) odôvodní tak, aby ústavnému právu na spravodlivé súdne konanie bolo urobené zadost'

Odvolací súd k uvedenému dodáva, že primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je preskúmať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa.

Nakoľko posúdenie otázky dodržania subjektívnej a objektívnej lehoty podľa § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. má v prejednávanej veci zásadný význam, keď nedodržanie ktorejkoľvek z uvedených lehôt zo strany správnych orgánov by bolo samo o sebe dôvodom na zrušenie žalobou napadnutého rozhodnutia o uložení pokuty [§ 250j ods. 2 písm. e/ OSP], odvolací súd sa v tomto štádiu konania ostatnými námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní nezaoberal.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.